

Motion till riksdagen 2009/10:Fi280

av **Birgitta Eriksson och Siw Wittgren-Ahl (s)**

Sammansättningen av Riksgäldens styrelse

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Riksgäldens styrelse kompletteras med ledamöter från Sveriges riksdag som representerar både regeringsmajoriteten och oppositionen.

Motivering

Kreditgivningen från svenska banker och andra finansinstitut har varit frikostig. Det är uppenbart att bankernas expansiva utlåningspolitik, framför allt i de baltiska staterna men också i t.ex. Ukraina, hotar att resultera i stora kreditförluster. Regeringen har överlåtit åt Riksgäldskontoret att hantera problemen i den finansiella sektorn. Riksgäldskontoret, som hanterar de statliga garantierna, arbetar alltså med skattebetalarnas pengar. Den politiska insynen i och det politiska ansvaret för vad som sker med skattebetalarnas pengar förefaller något oklart. Statsministern, regeringen och ansvarigt statsråd tycks ha abdikert till förmån för Riksgäldens tjänstemän, och verkar följa utvecklingen mest som intresserade åskådare. På frågan om han var orolig svarade statsministern i en svensk affärstidning: ”Jag tycker inte att jag ska ägna mig åt att fundera över enskilda finansiella institutioner på det sättet, därför att vi har en väldigt bra ordning, där Riksbank och finansinspektion är de som vakar över solvens och förutsättningar för enskilda finansinstitutioner. Sedan får jag, så att säga, följa deras rapportering.”

Riksgäldens agerande har också betydelse för våra relationer till andra stater. I budgeten för 2010 skriver finansministern: ”Efter långvariga förhandlingar träffades under juni–juli 2009 överenskommelser med EU och IMF om ett förstärkt åtgärdsprogram. Utöver vad som överenskommit tidigare ingick följande åtgärder i det nya programmet: ytterligare lönesänkningar i den offentliga sektorn, strukturella reformer, främst inom sjukvård och utbildning,

Fel! Okänt namn på

ytterligare minskningar av offentliga konsumtions- och investeringsutgifter, och sänkt grundavdrag för inkomstskatt.” (Budgetpropositionen volym 2 utgiftsområde 2 s. 97.)

Den lettiska regeringen uppges vidare ”ha gjort stora framsteg” när det gäller att skapa en bred politisk uppslutning bakom reformprogrammet. Den tilläggsbudget, som ligger till grund för det senaste åtgärds paketet (i Lettland), har förankrats hos samtliga regeringspartier, skriver finansministern i budgetpropositionen för 2010. Han skriver vidare: ”Regeringen avser att under hösten 2009 inleda förhandlingar med Lettland om de närmare villkoren för krediten.” Regeringen tänker ge Riksgäldskontoret i uppdrag att sköta förhandlingarna. Regeringen avser vidare under våren 2010 återkomma till riksdagen med information om villkoren för Sveriges kredit till Lettland.” (Budgetpropositionen volym 2 utgiftsområde 2 s. 100.)

I medierna har förekommit rätt skrämmande reportage om vanliga människors situation i Lettland. Sjukvården och sjukhus stängs ned. Fattigdomen brer ut sig i arbetslöshetens och skuldsatthetens spår. Lettlands välfärds- och trygghetssystem var inte före krisen särskilt utbyggda, nu rustas de ned eftersom svenska banker varit giriga.

Riksdagen måste få större insyn i vad som pågår i form av bankgarantier i Sverige och i Riksgäldskontorets kontakter med andra stater. Riksgäldens styrelse måste kompletteras med ledamöter från Sveriges riksdag och som representerar både regeringsmajoriteten och oppositionen. Vi måste få en möjlighet att stämma av och politiskt bedöma de villkor Riksgälden förelägger Lettland och andra stater. Island visar vad ett folkligt missnöje kan leda till. Lettland är mer politiskt instabilt än Island, och risken för att politisk oro kan ta sig mer våldsamma uttryck får också bedömas som större. Cirka 20 procent av befolkningen i Lettland är ”icke-medborgare”, huvudsakligen rysktalande, som saknar rösträtt. Att bara förankra sparpaket hos den lettiska regeringen och inte hos oppositionen samtidigt som en femtedel av befolkningen står helt utanför, förefaller en smula riskabelt. Riksdagen måste få betydande information om hur Riksgäldskontorets förhandlingar med Lettland utvecklas.

Stockholm den 1 oktober 2009

Birgitta Eriksson (s)

Siw Wittgren-Ahl (s)